

“Filoloji tərcümə” layihəsi

SUSMAĞIN FAYDALARI BARƏDƏ

Qardaş, əgər haqqı tələb edən birisənsə,
Tanrı əmr etməyincə ağzını açma.

Əgər ölümsüz və əbədi diri olan Tanrıdan xəbər varsa,
öz ağzına sükut möhürü vur.

Ey oğul, öyüd-nəsihətə qulaq as,
sənə qurtuluş lazımdırsa, sus.

Çox danışanların
ürəyi sinəsinin içində xəstələnər.

Aqillərin adəti sükut,
cahilin adəti unutkanlıq olar.

Yalan və qeybətənsə sükut vacibdir,
(çox) danışmağa rəğbəti olan kəs axmaqdır.

Qardaş, Tanrını öyməkdən başqa heç nə demə,
Tanrının sözündən vurub-yıxmaq üçün istifadə etmə.

Danışmaq əsiri olan kəsin
nəyi varsa, hamısı əlindən gedər.

Çox danışmaqdan ürək bədəndə ölər,
danışılan sözlər Ədən dürrü olsa belə.

Fəsahtli danışmağa çalışan kəs
qəlbin çöhrəsini yaralayar.

Get, dilini ağzında həbs et
və xalqdan öz ümidini kəs.

Öz eybini görən kəsin
ruhunda bir qüvvət peyda olar.

AXMAQLIĞIN ƏLAMƏTLƏRİ BARƏDƏ

Axmaqlığın dörd nişanı var,
sənə deyim ki, agah olasan.

Axmaq dünyada öz eybini görməz,
başqa kəslərin eybini axtarar.

Öz qəlbinə paxıllıq toxumu əkdəyi halda
(başqalarından) səxavət ummaq.

Bir kəs ki, xalq onun xasiyyətindən razı deyil,
Tanrının dərgahında heç bir dəyəri yoxdur.

Adəti bədxasiyyətlik olan kəsin
işin daima nifrət qazanmaqdır.

Pis xasiyyət bədəndə canın bəlasına çevrilər,
bədxasiyyət adamlar insan sayılmazlar.

Paxıllıq cəhənnəm ağacından bir budaqdır,
o paxıllıq isə sallaqxana itlərindəndir.

Paxıl cənnət üzü görməz,
o, filin ayağı altına düşmüş ağcaqanaddır.

Paxılların paxıllığından özünü kənara çək,
ta ki, axmaqlardan sayılmasayan.

RİYAKARIN ƏLAMƏTLƏRİ BARƏDƏ

Ey xacə, riyə əhlindən uzaq ol,
bil ki, riyakarın mənzili cəhənnəmdədir.

Riyakarda üç əlamət aşkardır ki,
bu səbəbdən də o, qəhrlə Tanrının qəhrinə uğramışdır.

O, bütün vədlərinə xilaf çıxar,
onun danışığı yalan və boş sözdən başqa bir şey olmaz.

Möminləri az nəzərə alar,
həm də əmanətə xəyanət edir.

FƏRİDƏDDİN ƏTTAR

(1136-1221)

Dahi fars şairi Fəridəddin Əttar 1136-cı ildə Nişapur şəhərində anadan olmuşdur. Orta əsrlərin ən görkəmli təsəvvüf şairlərindən sayılır. “Məntiqüt-teyr”, “Əsrarnamə”, “İlahinamə”, “Müsibətnamə”, “Pəndnamə” və s. kimi ölməz əsərlərin müəllifidir. Təqdim olunan ibrətamiz beytlər şairin “Pəndnamə” adlı poema-məsnevisindəndir:

Riyakarın vədədə vəfası yoxdur,
buna görə də üzündə nur və saflıq olmaz.

Riyakarı güvənən biri sayma,
onun toxumu yer üzündən yox olsun!

Ey oğul, riyakardan qorun,
onu öldürmək üçün qılıncı itilə.

Riyakara yoldaş olanın
yeri quyunun dibində olar.

QONAĞA HÖRMƏT BARƏDƏ

Qardaş, qonağı əziz tut ki,
rəhimli olan Tanrının rəhmətini qazanasan.

Qonağa yaxşı baxan möminə
Tanrı rəhmət qapısını açar.

Qonaqdan bezikən birindən
Tanrı və rəsulu da inciyər.

Qonağa xidmət edən bəndə
özünü rəhmli olan Tanrıya layiq edər.

Qonağı güllər üzle qarşılayan kəs
Tanrıdan saysız-hesabsız lütfələr görər.

Ey ev sahibi, çox külfətdən uzaq ol ki,
qonaqlar sənə ağırlıq etməsin.

Qonaq kərim olan Tanrının ətələrindəndir,
onda çəkinən kəs alçalar.

Süfrəyə zillənən qonaqlardan olma,
elə ki, qonaq gəldi, ondan gizlənmə.

Böyükdən-küçükdən kim qonağın olsa,
onun qarşısına yemək gətirmək lazımdır.

Ey oğul, azdan-çoxdan nəyin varsa,
dəvişin qabağına aparmaq lazımdır.

Tanrı xatirinə aclara çörək ver ki,
sənə Ədn cənnətində yer versinlər.

Kim çılpaq bir bədəni geyindirə,
Tanrı ona hər iki aləmdə yardım edər.

Möhtac olanın ehtiyacını ödəsən,
başına xoşbəxtlik tacı qoyular.

Var-dövlətdən bəxtiyar olan kəs
gizlidə-aşkarda xeyrə çalışar.

Ey oğul, əsla xəsisin çörəyini yemə,
həyatın boyu xəsisin süfrəsində az əyləş.

Xəsisin çörəyi əzab və məşəqqətlə doludur,
əliaçıqın çörəyi isə bütünlüklə nurdur.

Səni çağırmasalar, heç kəsin süfrəsinə getmə,
kərkəs kimi leş ardınca gəzmə.

Alçaq xəsisdən yaxşılıq umma,
onların damını dirəksiz say.

Xeyirxahlıq etsən, onu özündən bilmə,
gördüyün hər şeyi yaxşı gör, pis görmə.

Fars dilindən tərcümə edən:
MƏHƏMMƏD NURİ